

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

---

13 NOVEMBRE 2003

Proposition de loi relative au règlement administratif de certaines infractions à la législation sur la circulation routière

(Déposée par M. Didier Ramoudt)

DÉVELOPPEMENTS

La sécurité routière est une des priorités politiques.

Le respect des prescriptions en matière de circulation routière doit être un élément important dans la lutte contre l'insécurité sur les routes. Au cours des cinq premiers mois de 2002, on a considérablement augmenté le nombre des contrôles sur les autoroutes. Pas moins de 158 596 procès-verbaux ont été dressés, soit près du double par rapport à la même période en 2001. Le nombre d'heures de contrôle en Flandre est passé de 2 058 à 5 586. En Wallonie, on a enregistré une augmentation de 4 507 à 5 702 heures. D'ici 2005, les contrôles de la vitesse, de la conduite sous influence et du transport routier devraient augmenter de 10%. Or, en dépit des nombreux constats d'infractions, il n'est pas rare que le traitement de ceux-ci pose problème. Nombre d'infractions sont classées sans suite, le traitement pénal dure beaucoup trop longtemps et le recouvrement des amendes ne se fait pas sans mal.

Bref, les parquets de police ne sont pas en mesure de donner aux infractions constatées la suite qui convient.

Le but n'est pas de constater le plus grand nombre d'infractions possibles, mais de provoquer un changement de comportement en augmentant le risque d'être pris et de prévenir ainsi des infractions. Un traitement

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

---

13 NOVEMBER 2003

Wetsvoorstel betreffende de administratieve afdoening van bepaalde inbreuken op de wetgeving inzake het wegverkeer

(Ingediend door de heer Didier Ramoudt)

TOELICHTING

De verkeersveiligheid staat hoog op de politieke agenda.

De naleving van de voorschriften dient een belangrijke pijler te zijn in de strijd tegen de verkeersonveiligheid. Tijdens de eerste 5 maanden van 2002 werden de controles op de autosnelwegen enorm opgevoerd. Er werden maar liefst 158 596 PV's uitgeschreven, bijna een verdubbeling tegenover dezelfde periode in 2001. Het aantal controle-uren steeg in Vlaanderen van 2 058 tot 5 586 uren. In Wallonië werd een stijging opgetekend van 4 507 naar 5 702. Tot 2005 moeten de controles op snelheid, alcohol en drugs en op het wegvervoer stijgen met 10%. Niettegenstaande het veelvuldig vaststellen van overtredingen verloopt de afhandeling ervan niet zelden problematisch. Tal van overtredingen worden geseponeerd, de strafrechtelijke afhandeling sleept veel te lang aan, en de invordering van de geldboeten verloopt niet van een leien dakje.

Kortom: politieparketten kunnen niet op een adequate manier gevolg geven aan de vastgestelde overtredingen.

Het is niet de bedoeling om zoveel mogelijk overtredingen vast te stellen maar om een gedrag te wijzigen door de pakkans te verhogen en op die manier overtredingen te vermijden. Een gebrekkige afhande-

déficient des infractions au code de la route peut susciter auprès de la population le sentiment qu'on n'attache pas beaucoup d'importance à la répression de ces infractions, ce qui, à son tour, a des répercussions sur la sécurité routière. Cela peut en outre avoir une incidence sur le respect des lois dans d'autres domaines. L'Institut belge pour la sécurité routière affirme, lui aussi, que le fait de ne pas donner suite aux infractions hypothèque l'efficacité.

Dans le système actuel, le traitement des contraventions dure trop longtemps et crée une série de problèmes. Le directeur de l'enregistrement et des domaines assure, au nom du procureur du Roi, le recouvrement des amendes, après que le greffier a remis au receveur de l'enregistrement compétent un extrait du jugement ou de l'arrêt exécutoire. Après avoir suivi une procédure donnée, le receveur peut passer à l'exécution forcée par huissier de justice, mais il le fait rarement. Dans la plupart des cas, le dossier est transmis au ministère public, qui peut requérir l'application de la peine d'emprisonnement subsidiaire. C'est là que le bât blesse. Le ministère public envoie effectivement une lettre de sommation, dans laquelle il constate que l'on peut passer à l'application de la peine d'emprisonnement subsidiaire, mais les choses en restent là car, en pratique, on omet d'appliquer la peine pour des raisons d'opportunité.

Le refus de payer entraîne donc *de facto* une forme d'impunité en raison des déficiences dans le recouvrement. De fait, la situation actuelle laisse à désirer, en particulier pour ce qui est de certaines infractions au code de la route. Sans compter l'irritation que ces procédures inefficaces suscitent au sein des services judiciaires. Depuis 2001, l'on a recouru plus systématiquement à des huissiers en cas de non-paiement, mais cela reste insuffisant.

Les Pays-Bas ont été confrontés à des problèmes similaires. Des responsables politiques néerlandais ont cherché des solutions de remplacement du traitement pénal de certaines infractions. En 1983, ces efforts ont déjà donné lieu à la création de la commission Mulder, qui a déposé un rapport en 1985.

Sur la base de ce rapport, les Néerlandais ont adopté la «loi Mulder» (*wet-Mulder*) (Wet Administratiefrechtelijke Afhandeling Verkeersvoorschriften), laquelle a retiré du domaine pénal une série relativement importante d'infractions au code de la route pour qu'elles soient traitées de manière administrative. Cette procédure accélère considérablement le traitement d'une affaire, évitant ainsi les procédures pénales lourdes et les nombreuses possibilités de les tourner pour échapper à l'amende. La loi Mulder prévoit un large éventail de possibilités de recouvrement, telles que la saisie sur compte bancaire, sur les biens, etc. Le juge de canton peut même (sur requête du procureur) requérir la mise hors service du véhicule

ling van verkeersovertredingen kan bij de bevolking de indruk doen ontstaan dat er niet nauw wordt omgesprongen met de beteugeling van verkeersovertredingen, wat op zijn beurt gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid. Dit kan echter ook gevolgen hebben voor de naleving van wetten in andere beleidsdomeinen. Ook het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid stelt dat de doeltreffendheid in het gedrang komt wanneer aan de overtredingen geen gevolg wordt gegeven door middel van sancties.

De afhandelingswijze in het huidige stelsel is te lang en creëert een reeks problemen. De directeur van registratie en domeinen verzekert in naam van de procureur des Konings de invordering van de geldboeten, nadat de griffier een uittreksel van het uitvoerbaar geworden vonnis of arrest aan de bevoegde ontvanger van de registratie heeft overhandigd. Na een bepaalde procedure gevolgd te hebben, kan de ontvanger overgaan tot een gedwongen uitvoering via een gerechtsdeurwaarder, doch dit laatste is vrij zeldzaam. Meestal wordt het dossier overgezonden aan het openbaar ministerie dat de uitvoering kan vragen van de vervangende gevangenisstraf. Hier wringt het schoentje. Het openbaar ministerie stuurt weliswaar een aanmaningsbrief waarin vastgesteld wordt dat er kan overgegaan worden tot de vervangende gevangenisstraf, maar daar blijft het bij, aangezien een dergelijke straf in de praktijk wegens een aantal opportuïteitsredenen niet wordt uitgevoerd.

De weigering tot betaling creëert dus *de facto* een vorm van straffeloosheid door de mankementen bij de invordering. Het is zo dat de huidige situatie, zeker voor een aantal verkeersovertredingen, te wensen overlaat. Daarbij komt de wrevel die dergelijke inefficiënte procedures bij de gerechtelijke diensten opwekt. Sinds 2001 worden op een meer systematische manier deurwaarders ingeschakeld bij niet-betaling, maar dit blijkt niet voldoende.

Ook Nederland werd geconfronteerd met dergelijke problemen. Beleidsverantwoordelijken zochten alternatieven voor de strafrechtelijke afhandeling van (bepaalde) misdrijven. Dit heeft reeds in 1983 geleid tot de oprichting van de commissie-Mulder die in 1985 een rapport klaar had.

Op basis daarvan werd de Wet Administratiefrechtelijke Afhandeling Verkeersvoorschriften, beter bekend als «wet-Mulder», aangenomen. Een vrij grote groep verkeersdelicten is door de wet-Mulder uit de strafrechtelijke sfeer gehaald en wordt administratief afgehandeld. Deze procedure verhoogt aanzienlijk de afwikkeling van een zaak, waardoor logge strafprocedures worden vermeden en vele achterpoortjes om aan een verkeersboete te ontsnappen worden gesloten. De wet-Mulder voorziet in een hele reeks van verhaalmogelijkheden, zoals beslag op bankrekening, op goederen, ... De kantonrechter kan zelfs (op vordering van de officier van justitie) de buitengebruikstelling van het voertuig vorderen of het

ou retirer le permis de conduire. Ces mesures coercitives ne remplacent toutefois pas la sanction (par exemple la peine d'emprisonnement subsidiaire en Belgique), elles sont uniquement un moyen de contraindre le contrevenant à payer. L'amende peut toujours être majorée de manière forfaitaire si elle n'est pas payée dans certains délais. Un service spécial a été créé pour le recouvrement de ces amendes administratives: le Centraal Justicieel Incasso Bureau (CJIB); ce service dépend du ministère public.

Les prescriptions relatives à la circulation routière visées ont donc été retirées du domaine pénal, pour autant qu'il n'y ait pas eu de blessés ou de dégâts aux véhicules, et transférées au domaine administratif. En principe, le ministère public est donc habilité, lorsque le contrevenant ne paie pas, à recouvrer l'amende par des moyens de coercition administratifs et sans intervention judiciaire.

Des études scientifiques ont révélé qu'aux Pays-Bas, depuis l'introduction de la loi Mulder, les gens sont davantage disposés à payer les amendes, ce qui permet de conclure que le système fonctionne effectivement. Il s'avère même que la plupart des amendes sont déjà recouvrées lors de la décision initiale. Parmi les conséquences positives importantes du système, il faut relever qu'il a renforcé la crédibilité de l'autorité, du fait que le public a une meilleure image des institutions. Par ailleurs, d'après des enquêtes, la méthode «dure» instaurée par la loi Mulder ne pose pas de problèmes au gens. Les Pays-Bas envisagent même d'étendre le système à des infractions plus lourdes. En Belgique aussi, il y a déjà eu des initiatives parlementaires dans ce sens, mais, pour toutes sortes de raisons, celles-ci n'ont jamais abouti (voir notamment les doc. Chambre n°s 462, 1995-1996 et 561, 1995-1996). Récemment, la question est revenue sur le tapis. Il y a ainsi les résolutions adoptées dans le cadre du débat sur la mobilité au Sénat avec une recommandation sur ce thème spécifique (printemps 2001). Le gouverneur du Brabant flamand, M. Lode De Witte, a également plaidé, en 2000, pour l'instauration du système néerlandais.

Pour être efficace, le traitement des infractions doit au moins satisfaire à certaines conditions. Premièrement, la répression doit intervenir rapidement; deuxièmement, elle doit être certaine et, troisièmement, la peine doit être adaptée à la situation concrète. Il nous faut donc toujours garder ces aspects à l'esprit si nous voulons donner un élan nouveau au recouvrement des amendes.

La procédure actuelle ne satisfait pas aux critères susvisés. De plus, force est de constater que la charge de travail de la police et de la justice augmente constamment pour ce qui est des infractions au code de la route. Cette situation a des conséquences néfastes. On consacrerait ainsi moins d'attention aux affaires importantes, parce que les services doivent s'occuper de dossiers relativement simples, qui, à cause de leur

rijbewijs intrekken. Deze dwangmiddelen komen eventueel niet in de plaats van de sanctie (zoals de vervangende gevangenisstraf bij ons) maar zijn slechts een middel om de betaling af te dwingen. De boete kan steeds, als er binnen bepaalde termijnen niet wordt betaald, forfaitair verhoogd worden. Voor de inning van deze administratieve boeten is er een speciale dienst in het leven geroepen, met name het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB), dat deel uitmaakt van het OM.

Dergelijke verkeersvoorschriften worden, zolang zij geen letsels aan personen of schade aan voertuigen tot gevolg hebben, uit de strafrechtelijke sfeer gelicht. In principe krijgt het OM, als de overtreder niet betaalt, dus het recht om de boete te innen via administratieve dwangmiddelen en zonder rechterlijke tussenkomst.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat er in Nederland sinds de invoering van de wet-Mulder, een toegenomen bereidheid is tot het betalen van verkeersboeten, waaruit men mag besluiten dat het systeem wel degelijk werkt. Het blijkt zelfs dat de meeste boeten reeds geïnd worden bij de initiële beschikking. Een belangrijk positief gevolg is onder meer dat de geloofwaardigheid van de overheid toeneemt, omdat het publiek een beter beeld krijgt van de instellingen. Uit enquêtes blijkt dat de mensen overigens geen problemen hebben met de «hardere» aanpak door de wet-Mulder. In Nederland zijn er zelfs al plannen om het stelsel uit te breiden naar zwaardere strafbare feiten. Ook in België zijn er reeds een aantal parlementaire initiatieven geweest, maar om allerlei redenen zijn die nooit tot een goed einde gebracht (zie meer bepaald de stukken Kamer nrs. 462, 1995-1996 en 561, 1995-1996). Het thema staat sedert korte tijd weer in de belangstelling. Voorbeelden hiervan zijn de resoluties aangenomen in het kader van het mobiliteitsdebat in de Senaat met een aanbeveling rond dit specifieke thema (voorjaar 2001). Gouverneur Lode De Witte van Vlaams-Brabant pleitte in 2000 ook reeds voor het invoeren van het Nederlandse systeem.

Om efficiënt te zijn, dient de afhandeling van overtredingen minstens te voldoen aan enkele voorwaarden. Ten eerste moet er een snelle bestraffing volgen, ten tweede moet er zekerheid van bestraffing zijn en ten slotte moet de straf aangepast zijn aan de concrete situatie. Deze aspecten moeten we dus steeds voor ogen houden, willen we een nieuw elan geven aan de inning van verkeersboeten.

De huidige procedure voldoet niet aan deze criteria. Node moet men bovendien vaststellen dat de werklast bij politie en justitie, wat betreft verkeers-overtredingen, steeds toeneemt. Dit heeft nadelige gevolgen. Zo zal de aandacht voor grotere zaken afnemen omdat de diensten zich moeten bezighouden met relatief eenvoudige dossiers, die door hun aantal teveel middelen opsloppen. Een ander gevolg is dat

nombre, mobilisent trop de moyens. Une autre conséquence est que le rythme de traitement diminuera du fait de cette grande masse, alors qu'il s'agit d'un domaine où une réaction rapide s'impose.

Un certain nombre d'infractions fréquentes doivent être retirées de la législation sur la circulation routière en vigueur pour qu'elles puissent être réprimées par le biais d'une procédure administrative. Cependant, aucune de ces infractions ne doit avoir causé des lésions corporelles ou des dégâts matériels; sinon le système existant reste en vigueur (on ne touche pas à la constitution de partie civile, par exemple). Certains policiers sont compétents, en premier lieu, pour imposer une sanction, le parquet exerçant — il est vrai — une certaine forme de contrôle. Dans ce type de procédure administrative, il faut toujours veiller à protéger les droits de la défense et c'est pourquoi la possibilité de recours (d'abord auprès du procureur du Roi et ensuite — éventuellement avec des restrictions — auprès du juge de police) et de cassation est prévue. Pour ne pas créer de structure sans substance, des moyens de coercition sont mis en place en cas de non-paiement ou de paiement tardif (par exemple, des majorations forfaitaires et, dans certains cas, une immobilisation administrative du véhicule).

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cet article définit une série de notions.

Article 3

Le Roi détermine les infractions, énumérées dans les lois mentionnées à l'article 2, qui sont passibles d'amendes administratives. La proposition mentionne trois textes de base relatifs à la législation routière. La latitude politique qui est créée en l'espèce pour les pouvoirs publics permet de viser une grande partie des infractions routières.

Un tel règlement n'est possible que si on ne déplore aucun dommage matériel ni/ou physique. Cette règle est dictée par le fait que la victime ne peut voir limiter son droit de se constituer partie civile.

Le § 3 prévoit l'impossibilité pour le ministère public d'appliquer encore la procédure ordinaire à une infraction si celle-ci est passible d'une amende administrative de roulage. Autrement dit, une procédure exclut l'autre. Toutefois, en cas de concours d'infractions entrant en ligne de compte pour un règlement administratif avec d'autres infractions

het tempo van afhandeling zal afnemen wegens deze grote massa en dit in een materie waar een snelle reactie toch wel geboden is.

Een aantal veel voorkomende overtredingen moeten uit de huidige verkeerswetgeving gelicht worden, zodat ze via een administratieve procedure beboet kunnen worden. Bij deze overtredingen mag er echter geen sprake zijn van enig lichamelijk letsel of van materiële schade, zoniet blijft het bestaande systeem van kracht (zo blijft de burgerlijke partijstelling onaangeroerd). Bepaalde politiemensen zijn in eerste instantie bevoegd een sanctie op te leggen, weliswaar met een zeker toezicht door het parket. In een dergelijke administratieve procedure moet er steeds oog zijn voor de bescherming van de rechten van de verdediging, daarom wordt er voorzien in de mogelijkheid van hoger beroep (eerst bij de procureur des Konings en nadien — eventueel beperkt — bij de politierechter) en cassatie. Om geen lege doos te creëren worden er dwangmiddelen vastgesteld bij niet- of laattijdige betaling (zo bijvoorbeeld forfaitaire verhogingen en in bepaalde gevallen een administratieve oplegging van het voertuig).

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

Dit artikel definieert een aantal begrippen.

Artikel 3

De Koning bepaalt welke misdrijven, opgesomd in de wetten vermeld onder artikel 2, in aanmerking komen om administratief te worden beboet. Het voorstel vermeldt drie basisteksten met betrekking tot verkeerswetgeving. De beleidsruimte die hier voor de overheid gecreëerd wordt, maakt het mogelijk om een groot gedeelte van de verkeersovertredingen te viseren.

Dergelijke afdoening kan enkel indien er geen materiële en/of lichamelijke schade te betreuren valt. Die regel is ingegeven door het feit dat het slachtoffer niet mag beperkt zijn in zijn recht om zich burgerlijke partij te stellen.

De derde paragraaf voorziet in de onmogelijkheid voor het openbaar ministerie om een overtreding nog volgens de gewone procedure te laten verlopen, indien die overtreding in aanmerking komt voor een administratieve verkeersboete. Met andere woorden, de ene procedure sluit de andere uit. Indien echter de overtredingen, die in aanmerking komen voor een

auxquelles s'applique toujours la procédure pénale actuelle, il faudra suivre la procédure pénale.

Le Roi fixe le montant des amendes administratives de roulage, en se tenant à la réglementation routière en vigueur. Il fixe le montant en tenant compte des montants minimum et maximum de l'amende pénale qui sanctionne l'infraction en question, majorée chaque fois des décimes additionnels. En cas de récidive, le montant de l'amende administrative de roulage est doublé.

Article 4

Les agents qualifiés sont ceux définis dans les lois visées à l'article 2 et chargés de faire respecter ces textes de loi. Pour les infractions entrant en ligne de compte pour un règlement administratif, ils peuvent, en plus du procès-verbal constatant l'infraction, dresser une injonction de payer.

Afin d'assurer malgré tout une certaine sécurité juridique, la loi indique les mentions qui doivent figurer dans l'injonction. L'intéressé, en effet, a le droit d'être correctement et complètement informé sur la procédure et les faits justifiant l'injonction de payer. Pour lui donner l'opportunité de se défendre correctement, il est prévu de reproduire, dans l'injonction de payer, deux articles de la présente loi concernant les possibilités de recours offertes à l'intéressé, d'une part devant le procureur du Roi et d'autre part devant le tribunal de police. Comme ces mentions visent à protéger l'intéressé, il est précisé qu'elles sont prescrites à peine de nullité.

L'injonction de payer sera transmise, autant que faire se peut, immédiatement après l'infraction. C'est possible, étant donné que les personnes qui dressent le procès-verbal sont aussi celles qui établissent l'injonction de payer. L'avantage d'une telle transmission immédiate est le gain de temps. Dans l'autre cas, l'injonction de payer sera envoyée et la notification sera réputée avoir eu lieu dans les trois jours de l'envoi.

L'injonction de payer est communiquée au procureur du Roi (étant donné qu'il jouit d'un pouvoir de décision en vertu de l'article 5) et au bureau d'encaissement (de manière que celui-ci puisse suivre l'évolution de la procédure et se tenir informé de l'application de l'amende administrative de roulage en vue de sa perception ultérieure).

Un délai de prescription d'un an a été prévu pour l'amende administrative de roulage. Comme dans le cas de l'action publique, ce délai est interrompu par les actes d'instruction ou de poursuite.

administratieve afdoening, in samenloop vallen met andere overtredingen, die nog steeds volgens de huidige strafrechtelijke procedure verlopen, zal de strafrechtelijke procedure gevolgd worden.

De Koning bepaalt het bedrag van de administratieve verkeersboete, met inachtneming van de huidige verkeersreglementering. Hij stelt het bedrag vast, rekening houdende met het minimum- en het maximumbedrag van de strafrechtelijke boete die op deze overtreding staat, telkens vermeerderd met de opdecimen. Bij herhaling wordt de administratieve verkeersboete verdubbeld.

Artikel 4

De bevoegde personen zijn die omschreven in de wetten bedoeld in artikel 2 en die bevoegd zijn voor het doen naleven ervan. Zij kunnen, naast het proces-verbaal waarbij de overtreding wordt vastgesteld, voor overtredingen die in aanmerking komen voor de administratieve afdoening, een bevel tot betaling opstellen.

Om toch een zekere mate van rechtszekerheid te creëren bepaalt de wet welke gegevens op dat bevel tot betaling vervat zijn. De betrokkene heeft immers het recht om correct en volledig te worden ingelicht over de procedure en de feiten die aanleiding geven tot het bevel tot betaling. Om hem de kans te geven zich behoorlijk te verdedigen wordt er voorzien in de opsomming, op het bevel tot betaling, van twee artikelen uit deze wet die de bepalingen qua beroepsmogelijkheden bevat, enerzijds bij de procureur des Konings en anderzijds bij de politierechtbank. Aangezien deze vermeldingen de bescherming van de betrokkene tot doel hebben, wordt er gestipuleerd dat zij op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven.

Het bevel tot betaling zal, indien mogelijk, onmiddellijk na de overtreding overhandigd worden. Dit kan aangezien de personen die het proces-verbaal opstellen ook het bevel tot betaling zullen opstellen. Het voordeel van een dergelijke onmiddellijke overhandiging ligt in de tijdswinst. In het andere geval zal het bevel tot betaling toegezonden worden en wordt de kennisgeving geacht gebeurd te zijn drie dagen na verzending.

Het bevel tot betaling wordt overgezonden naar de procureur des Konings (aangezien die volgens artikel 5 een beslissingsbevoegdheid heeft) en het inningskantoor (zodat dit het verloop van de procedure kan volgen en op de hoogte blijven van de toepassing van de administratieve verkeersboete met het oog op de latere invordering ervan).

Bij de administratieve verkeersboete wordt een verjaringstermijn van 1 jaar vastgesteld. Zoals in de strafvordering wordt deze termijn gestuit door daden van onderzoek of van vervolging.

Article 5

Le procureur du Roi exerce un contrôle sur les amendes administratives de roulage. Il peut décider de rapporter l'injonction de payer ou de modifier le montant de l'amende. Pareil contrôle nous semble nécessaire, par exemple lorsqu'une amende est infligée de manière injustifiée ou que sa qualification est incorrecte. Le procureur peut donc prendre une telle décision d'office. Il ne doit pas attendre que l'intéressé ait accompli des démarches pour contester l'amende.

Il n'empêche que le contrevenant peut demander le retrait ou une adaptation de l'amende. Dans ce cas, il doit s'adresser par écrit au procureur du Roi dans le mois de la notification de l'injonction de payer. Le procureur dispose alors à son tour d'un délai d'un mois, à compter de la réception de la requête, pour communiquer sa réponse. S'il omet de répondre dans le délai imparti, la requête est censée être rejetée.

Il importe de souligner que l'on ne peut adresser un recours au procureur que si l'on a payé la totalité de l'amende administrative que l'on conteste. Il faut donc payer avant de pouvoir introduire un recours. On a prévu cela pour lutter contre les recours abusifs qui auraient pour but de faire traîner une affaire sans motif sérieux.

Article 6

Le contrevenant peut toujours s'adresser au tribunal de police si sa requête a été rejetée en tout ou en partie par le procureur du Roi (tel est donc également le cas lorsque le procureur ne répond pas dans le délai légal imparti). Le recours que le contrevenant adresse au procureur doit donc être considéré comme une condition de recevabilité en vue de l'ouverture d'une procédure devant le juge de police.

Le contrevenant doit introduire son recours devant le tribunal de police dans le mois de la notification de la décision du procureur du Roi ou, si ce dernier n'a pas donné de réponse, dans le mois de l'expiration du délai dans lequel le procureur aurait dû statuer.

Vu l'obligation pour le greffier de transmettre une copie au procureur du Roi, celui-ci est immédiatement informé des recours introduits contre ses décisions.

Article 7

Le juge de police peut décider de confirmer la décision du procureur du Roi, de l'annuler ou de modifier le montant de l'amende. En d'autres termes, il peut

Artikel 5

De procureur des Konings houdt toezicht op de administratieve verkeersboete. Hij kan beslissen om het bevel tot betaling in te trekken of het bedrag te wijzigen. Dit lijkt ons inziens noodzakelijk, bijvoorbeeld bij een onterechte boete of een verkeerde kwalificatie. De procureur kan een dergelijke beslissing ambtshalve nemen. Hij dient dus niet te wachten tot de betrokkene stappen onderneemt om de boete te betwisten.

Dit neemt niet weg dat ook de betrokkene een dergelijke intrekking of aanpassing kan vragen. In dit geval mag men zich binnen een maand na kennisgeving van het bevel tot betaling schriftelijk wenden tot de procureur des Konings. Die beschikt op zijn beurt over een termijn van één maand na ontvangst van het verzoek om zijn antwoord mede te delen. Laat hij na om binnen deze termijn een antwoord te geven, zo wordt het verzoek geacht te zijn verworpen.

Belangrijk is te vermelden dat het betalen van het volledige bedrag van de betwiste administratieve verkeersboete een ontvankelijkheidsvereiste is om een dergelijk verzoek te richten tot de procureur. Men dient dus eerst te betalen alvorens men beroep kan aantekenen. Deze maatregel is ingegeven om het misbruik van beroepen, die er op gericht zijn de zaak zonder gegronde reden uit te stellen, tegen te gaan.

Artikel 6

De betrokkene kan zich steeds wenden tot de politierechtbank, indien zijn verzoek door de procureur des Konings ten dele of geheel werd verworpen (dus ook in het geval dat de procureur heeft nagelaten binnen de wettelijk voorgeschreven termijn te antwoorden). Het verzoek van de betrokkene tot de procureur dient derhalve te worden beschouwd als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een procedure voor de politierechter.

De betrokkene dient zijn beroep bij de politierechtbank in te leiden binnen een termijn van één maand na de kennisgeving van de beslissing van de procureur of, indien er geen antwoord van deze laatste volgt, binnen één maand na het verstrijken van de termijn binnen welke de procureur een beslissing moest nemen.

Doordat de griffier een afschrift moet zenden aan het openbaar ministerie is de procureur onmiddellijk op de hoogte van de beroepen tegen zijn beslissingen.

Artikel 7

De politierechter kan de beslissing van de procureur des Konings bevestigen, vernietigen of het bedrag wijzigen. Hij kan met andere woorden oordelen over

apprécier la légalité et la proportionnalité de l'amende administrative. Le juge de police ne peut toutefois pas se substituer à l'administration et il ne peut pas porter de jugement sur l'opportunité de l'amende administrative. Dans le cas contraire, il enfreindrait le principe de la séparation des pouvoirs. Cette disposition s'inspire de l'article 119*bis*, § 12, alinéa 2, de la nouvelle loi communale, insérée par la loi du 13 mai 1999 relative aux sanctions administratives dans les communes.

Afin d'éviter les batailles de procédure qui ne visent qu'à paralyser l'administration de la justice, un seul recours peut être opposé à la décision du juge de police, à savoir le pourvoi en cassation. En effet, il y a déjà eu une décision en première instance (prise par le procureur du Roi) et en deuxième instance (prise par le juge de police).

Article 8

L'injonction est irrévocable lorsque le contrevenant ne peut plus opposer de recours. Tel est le cas lorsque les délais pour adresser une requête au procureur du Roi ou saisir le tribunal de police ont expiré ou lorsque la décision du juge de police a acquis force de chose jugée. Dès qu'il n'existe plus de possibilité de contestation, le contrevenant doit payer dans un délai d'un mois.

Afin d'inciter le contrevenant à payer l'amende administrative dans les délais, on prévoit des majorations automatiques du montant de l'amende en cas de non-paiement dans le délai imparti. Les taux de majoration sont basés sur ceux prévus par la législation néerlandaise.

Étant donné les nombreux commentaires relatifs au financement de la nouvelle police intégrée et, surtout, les répercussions de la création de cette nouvelle police sur les finances communales, il est prévu de ristourner une partie du produit de ces amendes administratives aux zones de police, qui sont en phase de démarrage. Par ailleurs, une ristourne partielle pourrait également inciter les services de police à renforcer le contrôle de la circulation routière. Il va de soi que ces moyens financiers supplémentaires ne pourront être utilisés que pour contribuer à assurer le fonctionnement de la police et qu'ils ne pourront pas servir à d'autres fins.

Article 9

La perception de l'amende administrative est confiée à un bureau de recouvrement (voir également l'article 14). Comme ce n'est pas l'administration fiscale qui sera chargée de la perception, en raison des

de wettigheid en de proportionaliteit van de administratieve verkeersboete. Hij kan zich evenwel niet in de plaats stellen van het bestuur en oordelen over de opportuniteit ervan. Dit zou een inbreuk zijn op het beginsel van de scheiding der machten. Deze bepaling vindt haar oorsprong in artikel 119*bis*, § 12, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet, ingevoegd door de wet van 31 mei 1999 tot invoeging van gemeentelijke administratieve sancties.

Teneinde zoveel mogelijk procedureslagen te vermijden, die er enkel en alleen maar op gericht zijn om de rechtsgang te verlammen, staat er maar een rechtsmiddel open tegen de beslissing van de politierechter, met name voorziening in cassatie. Dit wordt gerechtvaardigd door het feit dat er reeds een beslissing in eerste aanleg (de procureur des Konings) en in tweede aanleg (de politierechter) geweest is.

Artikel 8

Het bevel tot betaling van de administratieve verkeersboete wordt onherroepelijk wanneer de betrokkene daartegen geen rechtsmiddelen meer kan aanwenden. Dit zal het geval zijn wanneer de termijnen zijn verstreken om een verzoek te richten tot de procureur des Konings of beroep aan te tekenen bij de politierechtbank, of wanneer de beslissing van de politierechter in kracht van gewijsde is gegaan. Indien er geen betwisting meer mogelijk is, dient de betrokkene binnen een termijn van één maand te betalen.

Om de overtreder ertoe aan te zetten de administratieve verkeersboete tijdig te betalen wordt er voorzien in automatische verhogingen bij het overschrijden van de wettelijk voorgeschreven termijnen. Deze verhogingspercentages zijn gebaseerd op de Nederlandse wetgeving terzake.

Aangezien er zoveel te doen is over de financiering van de nieuwe geïntegreerde politie en dan vooral met betrekking tot de financiële impact op de gemeentefinanciën, wordt erin voorzien dat een deel van de opbrengst van de administratieve verkeersboete terugvloeit naar de lokale politiezones in opstartfase. Verder kan de gedeeltelijke toewijzing van deze middelen ook een extra stimulans voor de politiediensten zijn om het verkeerstoezicht te verbeteren. Het spreekt voor zich dat deze bijkomende geldmiddelen enkel mogen aangewend worden voor de ondersteuning van de politiewerking en dat zij niet naar andere beleidsplannen mogen vloeien.

Artikel 9

De inning van de administratieve verkeersboete wordt toevertrouwd aan een inningskantoor (zie ook artikel 14). Aangezien niet de fiscale administratie bevoegd zal zijn voor de inning wegens de verschil-

divers problèmes pratiques qu'elle connaît actuellement, on ne pourra pas avoir recours aux lois sur la comptabilité de l'État. Toutefois, on prévoit un exécutoire, dès que l'amende administrative est devenue irrévocable. La seule manière de s'opposer à cet exécutoire est de se constituer partie civile, de manière que ce soit finalement le pouvoir judiciaire qui statue sur la validité de l'exécutoire.

Article 10

Cet article prévoit un moyen de pression supplémentaire si l'intéressé persiste à ne pas payer l'amende administrative. Le bureau de recouvrement peut décider l'immobilisation temporaire, après autorisation du tribunal de police. L'immobilisation temporaire ne peut porter que sur le véhicule avec lequel l'infraction a été commise si l'intéressé est propriétaire du véhicule en question ou si ce véhicule n'est à sa disposition que pour une durée égale à celle de l'immobilisation. Les modalités de cette autorisation spéciale seront précisées par le Roi.

Article 11

Cet article fixe les règles qui sont applicables lorsque l'intéressé n'a pas de domicile en Belgique. Sauf s'il paie immédiatement l'amende administrative, l'intéressé devra consigner une somme égale au montant de cette amende. Cette règle s'inspire des dispositions de la loi relative à la police de la circulation routière concernant l'extinction de l'action publique moyennant le paiement d'une somme.

Article 12

Cet article fixe un régime de responsabilité de l'amende administrative pour les personnes qui sont responsables en vertu de l'article 1384 du Code civil (les parents, les maîtres, les commettants, etc.).

Article 13

Étant donné que l'on crée une possibilité de recours devant le tribunal de police concernant l'application de l'amende administrative, il est nécessaire de modifier les règles prévues par le Code judiciaire en matière de compétence.

lende praktische problemen die er momenteel bestaan, kan er dus geen beroep gedaan worden op de wetten op de rijkscomptabiliteit. Wel wordt voorzien in een uitvoerbare titel, zodra de administratieve verkeersboete onherroepelijk geworden is. De enige manier om die uitvoerbare titel aan te vechten bestaat erin zich burgerlijke partij te stellen, zodat uiteindelijk de rechterlijke macht zal oordelen over de geldigheid van de uitvoerbare titel.

Artikel 10

Dit artikel voorziet in een bijkomend drukkingsmiddel indien de betrokkene blijft nalaten de administratieve verkeersboete te betalen. Het inningskantoor kan beslissen tot de tijdelijke oplegging, na machtiging van de politierechtbank. De tijdelijke oplegging kan enkel met betrekking tot het voertuig waarmee de overtreding is begaan indien de betrokkene eigenaar is van dat bewuste voertuig of wanneer dat voertuig uitsluitend te zijner beschikking staat voor een termijn die gelijk is aan de duur van de oplegging. De regels voor deze bijzondere machtiging zullen verder uitgewerkt worden door de Koning.

Artikel 11

Bepaalt de regels ten aanzien van de betrokkene die geen woonplaats heeft in België. Indien hij de administratieve verkeersboete niet onmiddellijk betaalt, dient hij een som in consignatie te geven, die gelijk is aan het bedrag van de administratieve verkeersboete. Deze regeling is geïnspireerd door de bepalingen uit de wegverkeerswet betreffende het verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom.

Artikel 12

Omvat een regeling inzake de administratieve verkeersboete voor personen, die krachtens artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek een aansprakelijkheid hebben (zoals ouders, meesters, aanstellers, ...).

Artikel 13

Aangezien er een beroepsmogelijkheid bij de politierechtbank wordt gecreëerd bij de toepassing van de administratieve verkeersboete, is een wijziging van de bevoegdheidsregels van het Gerechtelijk Wetboek noodzakelijk.

Article 14

À l'heure actuelle, l'amende est recouvrée par l'administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'Enregistrement et des Domaines. Comme ce système laisse à désirer, on a choisi de créer un bureau de recouvrement comme aux Pays-Bas. Le terme néerlandais «*incassobureau*» n'a pas été retenu en raison de sa connotation plutôt négative. Il est prévu de créer un bureau unique de recouvrement (*inningskantoor*) établi à Bruxelles, avec tous les avantages offerts par la centralisation et sans les inconvénients qu'entraînerait le choix d'un système décentralisé. Ce système centralisé a déjà fait ses preuves aux Pays-Bas.

Le bureau de recouvrement est dirigé par le receveur de l'amende administrative de roulage. Le receveur et les membres de son personnel ont le statut de fonctionnaires publics. Le but est explicitement que ce service ne soit pas donné en concession. Le receveur recouvrera l'amende administrative sous le contrôle judiciaire du procureur du Roi de Bruxelles, où sont situés aussi les locaux du bureau de recouvrement. Sur le plan pécuniaire, le receveur, en sa qualité de comptable de l'État, rendra des comptes à la Cour des comptes. Les modalités relatives au bureau de recouvrement, au receveur et à son personnel sont fixées par le Roi.

L'article 14, § 3, institue une responsabilité du receveur et s'inspire de l'article 132 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851. Cette disposition peut être considérée comme une précaution pour le cas peu probable où le receveur enfreindrait sciemment les dispositions de la présente loi.

Article 15

Afin de pouvoir se faire une idée exacte de l'application de la loi proposée et de l'amende administrative instaurée, il est souhaitable que la réglementation fasse l'objet d'une évaluation annuelle par le biais de l'inventaire de certaines données. Afin de donner au Parlement la possibilité d'exercer son droit de contrôle, il est prévu qu'un rapport lui sera transmis chaque année.

*
* *

Artikel 14

Thans wordt de geldboete geïnd door de administratie van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, Registratie en Domeinen. Aangezien dit systeem te wensen overlaat, wordt gekozen voor de oprichting van een inningskantoor, zoals dit ook het geval is in Nederland. De term *incassobureau* werd niet overgenomen wegens de eerder negatieve bijklank ervan. Er wordt voorzien in één inningskantoor, gevestigd in Brussel met alle voordelen van centralisatie tot gevolg en tevens de weerhouding van alle nadelen indien er gekozen zou worden voor een gedecentraliseerd systeem. Dit gecentraliseerd systeem heeft in Nederland zijn deugdelijkheid bewezen.

Aan het hoofd van het inningskantoor staat de ontvanger van de administratieve verkeersboete. Hij en zijn personeel hebben het statuut van openbaar ambtenaar. Het is de uitdrukkelijke bedoeling dat deze dienst niet in concessie zou worden gegeven. De ontvanger zal de administratieve verkeersboete innen onder het juridisch toezicht van de procureur des Konings van Brussel, waar ook de kantoren van het inningskantoor gevestigd zijn. Op geldelijk vlak zal de ontvanger als rekenplichtige van de Staat reken-schap verschuldigd zijn aan het Rekenhof. De nadere regels met betrekking tot het inningskantoor, de ontvanger en zijn personeel worden bepaald door de Koning.

Artikel 14, § 3, voorziet in een aansprakelijkheid van de ontvanger en is geïnspireerd op artikel 132 van de hypotheekwet van 16 december 1851. Het kan beschouwd worden als een stok achter de deur tegen de weinig waarschijnlijke kans dat de ontvanger opzettelijk de bepalingen van deze wet zou overtreden.

Artikel 15

Teneinde een duidelijk inzicht te krijgen in de toepassing van deze wet en de ingevoerde administratieve verkeersboete is het wenselijk dat de regeling jaarlijks onderworpen wordt aan een evaluatie via een inventarisatie van bepaalde gegevens. Om het Parlement de mogelijkheid te bieden zijn controle-recht uit te oefenen wordt er voorzien in de overzending van een jaarverslag.

Didier RAMOUDT.

*
* *

PROPOSITION DE LOI Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

TITRE Ier — Définitions

Art. 2

Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par :

1° «l'intéressé»: la personne qui a commis l'infraction routière ou, si cette personne n'est pas identifiée dans le procès-verbal, la personne physique ou morale titulaire de la plaque d'immatriculation du véhicule avec lequel l'infraction a été commise;

2° «domicile»: le domicile au sens du Code judiciaire;

3° «date de constatation»: la date à laquelle les agents verbalisateurs ont constaté l'infraction *de visu* ou à l'aide d'appareils autorisés par la loi, ou la date à laquelle l'infraction a été constatée par des appareils autorisés par la loi ou, s'il a été procédé à des analyses ou expertises, la date à laquelle le résultat de celles-ci a été porté à la connaissance des agents verbalisateurs;

4° «infraction routière»: l'infraction telle que définie dans l'arrêté royal du 16 mars 1968 portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière, dans l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière ou dans la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs;

5° «agents qualifiés»: les personnes chargées, en vertu de l'arrêté royal du 16 mars 1968 portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière, de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière ou de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, de constater les infractions commises;

6° «bureau de recouvrement»: le bureau de recouvrement des amendes administratives de roulage visé à l'article 14.

TITRE II — Champ d'application

Art. 3

Les agents qualifiés peuvent infliger aux intéressés une amende administrative de roulage en cas

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL I — Definities

Art. 2

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° «betrokkene»: de persoon die het verkeersmisdrijf heeft gepleegd, of wanneer hij in het proces-verbaal niet geïdentificeerd is, de natuurlijke persoon of de rechtspersoon houder van de nummerplaat van het voertuig waarmee het verkeersmisdrijf werd begaan;

2° «woonplaats»: de woonplaats in de zin van het Gerechtelijk Wetboek;

3° «datum van vaststelling»: de datum waarop de opstellers van het proces-verbaal het verkeersmisdrijf *de visu* of met wettelijk toegelaten toestellen hebben vastgesteld, ofwel de datum waarop het verkeersmisdrijf werd vastgesteld door wettelijk toegelaten toestellen, ofwel, indien er analyses of deskundige onderzoeken werden verricht, de datum waarop de uitslag van de analyses of de onderzoeken ter kennis is gekomen van de opstellers van het proces-verbaal;

4° «verkeersmisdrijf»: overtreding die is omschreven in het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer of de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

5° «bevoegde personen»: de personen die krachtens het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer of de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen belast zijn met de vaststelling van de gestelde inbreuken;

6° «inningskantoor»: het inningskantoor voor de administratieve verkeersboete, bedoeld in artikel 14.

TITEL II — Toepassingsgebied

Art. 3

De bevoegde personen kunnen een administratieve verkeersboete opleggen aan de betrokkenen bij een

d'infraction routière commise au préjudice des lois et arrêtés énumérés à l'article 2, 5°, de la présente loi.

Le Roi désigne les dispositions des lois et arrêtés visés à l'article 2, 4°, qui, en cas d'infraction, entraînent une amende administrative de roulage.

Toutefois, une amende administrative de roulage ne peut être infligée si l'infraction a occasionné des dégâts matériels et/ou corporels.

Aucune poursuite pénale ne pourra être engagée pour des infractions qui peuvent donner lieu, en vertu de la présente loi, à une amende administrative de roulage. La procédure de perception de l'amende administrative de roulage prévue par la présente loi ne peut pas être appliquée en cas de concours avec une ou plusieurs infractions routières qui ne sont pas désignées par le Roi conformément à l'alinéa 2.

Le Roi fixe, pour chaque infraction, le montant de l'amende administrative. Ce montant ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende prévu, pour la même infraction, par les lois et arrêtés visés à l'article 2, majoré des décimes additionnels. Il ne peut être inférieur au montant minimum de l'amende prévu pour l'infraction en question par ces lois et arrêtés, majoré des décimes additionnels.

Si une nouvelle infraction visée à l'alinéa 2 est constatée dans l'année qui suit la date du procès-verbal, les montants visés à l'alinéa précédent sont doublés.

TITRE III

Procédure de perception de l'amende administrative de roulage

Art. 4

§ 1er. Les agents qualifiés peuvent dresser, en même temps que le procès-verbal de constatation de l'infraction, une injonction de payer une amende administrative de roulage, s'ils constatent une infraction aux dispositions visées à l'article 3, alinéa 2.

§ 2. À peine de nullité, l'injonction de payer une amende administrative de roulage mentionne au moins :

- la date;
- l'identité de l'intéressé;
- les faits imputés et les dispositions légales qui ont été enfreintes;
- la date de constatation;

verkeersmisdrijf, begaan naar aanleiding van een overtreding van de wetten en besluiten bedoeld in artikel 2, 5°.

De Koning wijst de bepalingen aan van de in artikel 2, 4°, vermelde wetten en besluiten, die bij inbreuken aanleiding geven tot een administratieve verkeersboete.

Een administratieve verkeersboete kan evenwel niet opgelegd worden indien de inbreuk materiële en/of lichamelijke schade tot gevolg heeft.

Strafrechtelijke vervolging wordt uitgesloten bij overtredingen die op grond van deze wet in aanmerking komen voor een administratieve verkeersboete. De bij deze wet bepaalde procedure tot inning van de administratieve verkeersboete is niet mogelijk in geval van samenloop met één of meer verkeersovertredingen die niet door de Koning zijn aangewezen overeenkomstig het tweede lid.

De Koning stelt voor elke overtreding het bedrag van de administratieve boete vast. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete waarin de in artikel 2 vermelde wet en besluiten voor die overtreding voorzien, vermeerderd met de opdecimen. Zij mag niet lager zijn dan het minimumbedrag van de geldboete waarin deze wet en besluiten voor die overtreding voorzien, vermeerderd met de opdecimen.

Indien binnen het jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, een nieuwe, in het tweede lid bedoelde overtreding wordt vastgesteld, worden de in het vorig lid bedoelde bedragen verdubbeld.

TITEL III

De procedure tot inning van de administratieve verkeersboete

Art. 4

§ 1. De bevoegde personen kunnen, samen met het proces-verbaal tot vaststelling van de overtreding, een bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete opstellen, indien zij een inbreuk vaststellen van de in artikel 3, tweede lid, bedoelde overtredingen.

§ 2. Op straffe van nietigheid vermeldt het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete ten minste :

- de dagtekening;
- de identiteit van de betrokkene;
- de ten laste gelegde feiten en de geschonden wettelijke bepalingen;
- de datum van vaststelling;

— le montant de l'amende administrative de roulage et les modalités de son paiement;

— la date limite pour le paiement de l'amende administrative de roulage, ainsi que les majorations qui seront appliquées en cas de retard de paiement;

— le texte des articles 5 et 6;

— l'identité de l'agent qualifié qui a constaté l'infraction.

L'injonction de payer une amende administrative de roulage est signée par l'agent qualifié.

§ 3. L'injonction de payer une amende administrative de roulage est, si possible, remise à l'intéressé immédiatement après la constatation de l'infraction. À défaut, l'injonction de payer est envoyée à l'intéressé. Dans ce cas, la notification est censée avoir eu lieu le troisième jour ouvrable qui suit celui de l'envoi.

§ 4. Un exemplaire de l'injonction de payer une amende administrative de roulage est transmis au procureur du Roi, en même temps que le procès-verbal constatant l'infraction.

§ 5. L'amende administrative de roulage est prescrite un an après la date de la constatation. Les actes d'instruction ou de poursuite effectués dans ce délai interrompent le cours. Ces actes font courir un nouveau délai d'une durée égale, même à l'égard des personnes qu'ils ne concernaient pas.

Art. 5

Le procureur du Roi peut, soit d'office, soit à la requête du contrevenant, décider de rapporter l'injonction de payer une amende administrative de roulage ou d'en modifier le montant. Cette décision est motivée et communiquée par lettre à l'intéressé. La notification est censée avoir eu lieu le troisième jour qui suit celui de l'envoi.

L'intéressé peut demander par écrit le retrait de l'injonction de payer une amende administrative de roulage ou la réduction de son montant. Il doit adresser sa demande au procureur du Roi dans le mois de la notification de l'injonction de payer. Le procureur du Roi communique sa réponse à l'intéressé, conformément aux dispositions de l'alinéa 1er, dans le mois qui suit l'introduction de la requête. Si l'intéressé n'a pas reçu de réponse dans ce délai, la requête est censée avoir été rejetée. La demande n'est recevable qu'après que l'intéressé a payé le montant complet de l'amende administrative visée à l'article 3.

— het bedrag van de administratieve verkeersboete en de betalingswijze;

— de uiterste betaaldatum, evenals de verhogingen van de administratieve verkeersboete bij laattijdige betaling;

— de tekst van de artikelen 5 en 6;

— de identiteit van de bevoegde persoon die de overtreding heeft vastgesteld.

Het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete wordt ondertekend door de bevoegde persoon.

§ 3. Het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete wordt, indien mogelijk, onmiddellijk na de vaststelling van de overtreding aan de betrokkene overhandigd. Zoniet wordt het bevel tot betaling aan de betrokkene toegezonden. In dat geval wordt de kennisgeving geacht te hebben plaatsgevonden op de derde werkdag na die van de verzending.

§ 4. Een exemplaar van het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete wordt, samen met het proces-verbaal waarbij de overtreding werd vastgesteld, naar de procureur des Konings en naar het inningskantoor gezonden.

§ 5. De administratieve verkeersboete verjaart één jaar na de datum van vaststelling. Daden van onderzoek of van vervolging verricht binnen deze termijn stuiten de termijn. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.

Art. 5

De procureur des Konings kan hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de betrokkene, beslissen het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete in te trekken of het bedrag ervan te wijzigen. De beslissing wordt gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht van de betrokkene. De kennisgeving wordt geacht te hebben plaatsgevonden op de derde werkdag na die van de toezending.

De betrokkene kan een schriftelijk verzoek doen tot intrekking van het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete of tot vermindering van het bedrag. Dat verzoek wordt gericht aan de procureur des Konings binnen een termijn van een maand na de kennisgeving van het bevel tot betaling. De procureur des Konings zendt binnen een termijn van een maand na de ontvangst van het verzoek een antwoord aan de betrokkene, overeenkomstig het eerste lid. Wanneer binnen deze termijn geen antwoord aan de betrokkene is overgezonden, wordt het verzoek geacht te zijn verworpen. Het verzoek is slechts ontvankelijk nadat de betrokkene het volledig bedrag betaald heeft van de in artikel 3 bedoelde administratieve verkeersboete.

Art. 6

Si le procureur du Roi rejette tout ou partie de la requête de l'intéressé, celui-ci peut introduire par la voie d'une requête un recours contre l'injonction de payer une amende administrative de roulage auprès du tribunal de police du ressort dans lequel l'infraction a été commise.

Ce recours doit être introduit, à peine de forclusion, dans le mois de la notification de la décision du procureur du Roi ou, si celui-ci omet de statuer, dans les deux mois de l'expiration du délai dans lequel il aurait dû statuer.

Le greffier envoie une copie de la requête au ministère public.

Art. 7

Le greffier convoque l'intéressé et le ministère public afin qu'ils exposent leur point de vue en audience publique, le jour fixé par le juge.

Si le juge a déclaré la requête irrecevable, il peut décider de maintenir ou d'annuler l'amende administrative de roulage ou d'en modifier le montant. Le juge apprécie la légalité et la proportionnalité de l'amende administrative de roulage infligée au contrevenant.

Le jugement définitif n'est susceptible d'aucune voie de recours, sauf pourvoi en cassation.

Art. 8

§ 1er. Le contrevenant est tenu de payer l'amende administrative de roulage au plus tard un mois après que celle-ci est devenue irrévocable du fait de l'expiration du délai dans lequel il pouvait adresser une requête au procureur du Roi ou introduire un recours auprès du tribunal de police, ou du fait que la décision du tribunal de police a acquis force de chose jugée.

§ 2. Si l'intéressé n'a pas payé la totalité de l'amende administrative de roulage dans le délai fixé au § 1er, le montant de l'amende est majoré de 25 %.

Le montant ainsi majoré doit être acquitté dans les quatre semaines de la sommation de payer notifiée par l'administration compétente.

§ 3. Si l'intéressé se trouvant dans la situation visée au § 2 n'a pas payé la totalité de l'amende administrative de roulage ainsi majorée, dans le délai fixé au même paragraphe, le montant de l'amende est majoré de 50 %.

Art. 6

Wanneer de procureur des Konings het verzoek volledig of ten dele verwerpt, kan de betrokkene bij verzoekschrift beroep aantekenen tegen het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete bij de politierechtbank van het rechtsgebied waar de overtreding heeft plaatsgevonden.

Dit beroep wordt op straffe van verval ingeleid binnen een termijn van één maand na de kennisgeving van de beslissing van de procureur des Konings of, indien deze nalaat een beslissing te nemen, na het verstrijken van de termijn waarbinnen hij een beslissing moest nemen.

De griffier zendt een afschrift van het verzoekschrift aan het openbaar ministerie.

Art. 7

De griffier roept de betrokkene en het openbaar ministerie op om op de door de rechter bepaalde dag in openbare zitting hun standpunt toe te lichten.

Wanneer de rechter het verzoek ontvankelijk heeft verklaard kan hij beslissen de administratieve verkeersboete te handhaven, te vernietigen of het bedrag ervan te wijzigen. De rechter beoordeelt de wettigheid en de proportionaliteit van de aan betrokkene opgelegde administratieve verkeersboete.

Behoudens voorziening in cassatie kan tegen het eindvonnis geen rechtsmiddel worden ingesteld.

Art. 8

§ 1. De betrokkene dient de administratieve verkeersboete te betalen uiterlijk één maand nadat deze onherroepelijk geworden is door het verstrijken van de termijn binnen welke hij een verzoek tot de procureur des Konings kon richten of een vordering bij de politierechtbank kon inleiden of doordat de beslissing van de politierechtbank in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 2. Wanneer de betrokkene de administratieve verkeersboete niet geheel binnen de in § 1 bepaalde termijn heeft betaald wordt het bedrag ervan met 25 % verhoogd.

Het aldus verhoogde bedrag moet binnen vier weken na de aanmaning van de bevoegde administratie worden betaald.

§ 3. Wanneer de betrokkene in het in § 2 bedoelde geval de aldus verhoogde administratieve verkeersboete niet geheel binnen de daartoe gestelde termijn heeft betaald, wordt dit bedrag met 50 % verhoogd.

§ 4. Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le pourcentage du produit des amendes administratives de roulage qui sera utilisé pour soutenir l'action des corps de police locaux.

Art. 9

§ 1er. Si l'intéressé omet de payer l'amende dans le délai visé à l'article 8, § 1er, l'injonction de payer une amende administrative de roulage ou la décision du tribunal de police passée en force de chose jugée est exécutoire de plein droit et transmise au bureau de recouvrement en vue du recouvrement de l'amende administrative.

Le receveur constate que l'amende administrative de roulage n'a pas été payée dans le délai imparti. Il ordonne l'envoi de l'exécutoire à un huissier de justice. Il est procédé à l'exécution de la même manière que pour un jugement en matière civile.

§ 2. L'exécutoire est établi selon le modèle fixé par le Roi au moyen d'un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. L'exécutoire est signifié à l'intéressé de la même manière qu'un jugement en matière pénale.

§ 3. L'intéressé ne peut s'opposer à l'exécutoire qu'en portant plainte, conformément à l'article 63 du Code d'instruction criminelle, contre le receveur pour infraction à l'article 14, § 3, de la présente loi. Cette plainte doit être déposée dans le mois de la signification de l'exécutoire.

Le juge pénal qui condamne le receveur ordonne l'annulation de l'exécutoire.

En cas de condamnation, l'État est tenu de dédommager complètement la partie civile. En cas de dol, le receveur est également condamné à dédommager la partie civile; il est tenu solidairement avec l'État à ce dédommagement.

Art. 10

Si, après sommation, l'intéressé persiste à ne pas payer l'intégralité de l'amende administrative de roulage, le bureau de recouvrement peut demander au tribunal de police du domicile ou de la résidence fixe de l'intéressé une autorisation d'immobiliser le véhicule avec lequel l'infraction a été commise, pour autant que le véhicule soit la propriété de l'intéressé ou qu'il soit à sa disposition exclusive pour un terme au moins égal à la durée de l'immobilisation. La mesure d'immobilisation doit être levée au plus tard le jour où le bureau de recouvrement a connaissance du

§ 4. De Koning bepaalt, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, het percentage van de ontvangsten van de administratieve verkeersboete dat zal worden aangewend ter ondersteuning van de werking van de lokale politie.

Art. 9

§ 1. Wanneer de betrokkene nalaat de verkeersboete binnen de in artikel 8, § 1, bedoelde termijn te betalen, wordt het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete of de in kracht van gewijsde gegane beslissing van de politierechtbank van rechtswege uitvoerbaar en doorgezonden aan het inningskantoor, met het oog op de invordering van de administratieve verkeersboete.

De ontvanger stelt vast dat de administratieve verkeersboete niet binnen de voorgeschreven termijn werd betaald. Hij beveelt dat de uitvoerbare titel aan een gerechtsdeurwaarder zal toegezonden worden. De tenuitvoerlegging geschiedt op dezelfde wijze als die van een vonnis in burgerlijke zaken.

§ 2. De uitvoerbare titel wordt opgemaakt volgens het model dat de Koning vaststelt bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De uitvoerbare titel wordt aan de betrokkene betekend zoals een vonnis in strafzaken.

§ 3. Tegen de uitvoerbare titel kan men alleen opkomen door overeenkomstig artikel 63 van het Wetboek van Strafvordering klacht neer te leggen tegen de ontvanger wegens overtreding van artikel 14, § 3, van deze wet. Deze klacht dient te gebeuren binnen de maand na de betekening van de uitvoerbare titel.

De strafrechter die de ontvanger veroordeelt beveelt de vernietiging van de uitvoerbare titel.

Bij veroordeling is de Staat gehouden tot volledige schadevergoeding van de burgerlijke partij. Ingeval van opzet wordt de ontvanger eveneens veroordeeld tot schadevergoeding en is hij met de Staat hoofdelijk gehouden tot deze schadevergoeding.

Art. 10

Wanneer de betrokkene na aanmaning daartoe blijft nalaten de administratieve verkeersboete volledig te betalen, kan het inningskantoor aan de politierechtbank van de woonplaats of de hoofdverblijfplaats van de betrokkene een machtiging vragen tot oplegging van het voertuig waarmee de overtreding werd begaan voor zover het voertuig eigendom is van de betrokkene of uitsluitend ter zijner beschikking staat voor een termijn die ten minste gelijk is aan de duur van de oplegging. De oplegging wordt ten laatste opgeheven op de dag dat het inningskantoor

paiement de l'intégralité de l'amende par l'intéressé. Le Roi définit les modalités de cette habilitation.

Les articles 53 et 54 des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées par l'arrêté royal du 16 mars 1968, sont applicables.

Art. 11

§ 1er. Si l'intéressé n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique et ne paie pas immédiatement l'amende administrative de roulage, il est tenu de consigner entre les mains des personnes compétentes une somme égale au montant de cette amende. Les modalités de la consignation de la somme sont fixées par le Roi.

Le véhicule conduit par l'intéressé est retenu, aux frais et risques de celui-ci, jusqu'à remise de cette somme et justification du paiement des frais éventuels de conservation du véhicule ou, à défaut, pendant nonante-six heures à compter de la constatation de l'infraction. À l'expiration de ce délai, le ministère public peut ordonner la saisie du véhicule.

Un avis de saisie est envoyé au propriétaire du véhicule dans les deux jours ouvrables.

Le véhicule est conservé aux frais et risques de l'intéressé pendant la durée de la saisie.

La saisie est levée après justification du paiement de la somme à consigner et des frais éventuels de conservation du véhicule.

§ 2. Si l'amende administrative de roulage est devenue irrévocable, la somme consignée est imputée sur le montant de l'amende. L'excédent éventuel est restitué à l'intéressé.

Si l'amende administrative de roulage n'a pas été payée dans les quarante jours de la date à laquelle l'injonction est devenue irrévocable, le véhicule peut être vendu par le bureau de recouvrement. Le produit de la vente est imputé sur le montant de l'amende et sur les frais éventuels de conservation du véhicule. L'excédent éventuel est restitué à l'intéressé.

§ 3. Si l'injonction de payer une amende administrative de roulage est rapportée par le procureur du Roi ou annulée par le juge de police, la somme assignée et le véhicule saisi sont restitués. Les frais éven-

kennis krijgt van de volledige betaling van de verkeersboete door de betrokkene. De Koning bepaalt de nadere regels van deze machtiging.

De artikelen 53 en 54 van de door het koninklijk besluit van 16 maart 1968 gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer zijn van toepassing.

Art. 11

§ 1. Indien de betrokkene geen woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft en hij de administratieve verkeersboete niet onmiddellijk betaalt, geeft hij aan de bevoegde personen een som in consignatie die gelijk is aan het bedrag van de administratieve verkeersboete. De Koning stelt de nadere regels vast betreffende de wijze waarop de som in consignatie wordt gegeven.

Het door de betrokkene bestuurde voertuig wordt op zijn kosten en risico ingehouden tot deze som betaald is en het bewijs geleverd wordt dat de eventuele bewaringskosten van het voertuig betaald zijn of, indien dit niet gebeurt, gedurende zesennegentig uren te rekenen vanaf de datum van vaststelling van de overtreding. Bij het verstrijken van deze termijn mag de inbeslagneming van het voertuig bevolen worden door het openbaar ministerie.

Een bericht van inbeslagneming wordt binnen de twee werkdagen aan de eigenaar van het voertuig gezonden.

Het risico en de kosten voor het voertuig blijven tijdens de duur van het beslag ten laste van de betrokkene.

Het beslag wordt geheven nadat het bewijs geleverd is dat de som die in consignatie moet worden gegeven en de eventuele kosten voor de bewaring van het voertuig betaald werden.

§ 2. Wanneer de administratieve verkeersboete onherroepelijk is geworden wordt de in consignatie gegeven som daarop toegerekend. Het eventueel overschot wordt aan de betrokkene terugbetaald.

Indien binnen veertig dagen nadat het bevel onherroepelijk is geworden de administratieve verkeersboete niet werd betaald, kan het inningskantoor het voertuig verkopen. De opbrengst van de verkoop wordt toegerekend op de administratieve verkeersboete en op de eventuele kosten voor de bewaring van het voertuig. Het eventuele overschot wordt aan de betrokkene terugbetaald.

§ 3. Indien het bevel tot betaling van een administratieve verkeersboete door de procureur des Konings wordt ingetrokken of door de politierechter wordt vernietigd, worden de in consignatie gegeven

tuels de conservation du véhicule sont à charge de l'État.

Art. 12

Il incombe à ceux qui sont civilement tenus des dommages et des frais en vertu de l'article 1384 du Code civil de payer l'amende administrative de roulage.

Art. 13

L'article 601ter du Code judiciaire, inséré par la loi du 13 décembre 1999, est complété comme suit:

«4° du recours contre la décision d'infliger une amende administrative de roulage pour des infractions définies dans la loi du ... relative au règlement administratif de certaines infractions à la législation sur la circulation routière.»

TITRE IV — Le bureau de recouvrement de l'amende administrative de roulage

Art. 14

§ 1er. Il est créé un bureau de recouvrement de l'amende administrative de roulage, établi à Bruxelles.

Le bureau de recouvrement est dirigé par le receveur de l'amende administrative de roulage, qui se trouve sous le contrôle du procureur du Roi de Bruxelles.

Le Roi fixe les modalités relatives au paiement et au recouvrement de l'amende administrative de roulage.

§ 2. Le receveur de l'amende administrative de roulage et son personnel ont le statut de fonctionnaire public.

Le Roi fixe le cadre du personnel et les règles de fonctionnement du bureau de recouvrement.

§ 3. Le receveur est tenu, dans l'exercice de sa fonction, de se conformer aux dispositions de la présente loi, sous peine d'amende de 1,5 euro à 25 euros.

TITRE V — Évaluation de la loi

Art. 15

Les ministres ayant la Justice et les Communications dans leurs attributions établissent chaque année

som en het inbeslaggenomen voertuig teruggegeven. De eventuele kosten voor de bewaring van het voertuig vallen ten laste van de Staat.

Art. 12

Zij die overeenkomstig artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek burgerrechtelijk aansprakelijk zijn voor de schadevergoeding en kosten, zijn gehouden tot betaling van de administratieve verkeersboete.

Art. 13

Artikel 601ter van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door de wet van 13 december 1999, wordt aangevuld als volgt:

«4° het beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve verkeersboete voor overtredingen zoals omschreven in de wet van ... betreffende de administratieve afdoening van bepaalde inbreuken op de wetgeving inzake het wegverkeer.»

TITEL IV — Het inningskantoor voor de administratieve verkeersboete

Art. 14

§ 1. Er wordt er een inningskantoor voor de administratieve verkeersboete opgericht, gevestigd te Brussel.

Aan het hoofd ervan staat een ontvanger van de administratieve verkeersboete, die onder het toezicht van de procureur des Konings van Brussel valt.

De Koning bepaalt de regels met betrekking tot de wijze van betaling en inning van de administratieve verkeersboete.

§ 2. De ontvanger van de administratieve verkeersboete en zijn personeel hebben het statuut van openbaar ambtenaar.

De personeelsformatie en de regels omtrent de werking van het inningskantoor worden door de Koning vastgesteld.

§ 3. De ontvanger is in de uitoefening van zijn ambt gehouden zich te gedragen naar de bepalingen van deze wet, op straffe van geldboete van 1,5 euro tot 25 euro.

TITEL V — Evaluatie van de wet

Art. 15

Jaarlijks maken de ministers die bevoegd zijn voor Justitie en Verkeerswezen een evaluatierapport op,

un rapport d'évaluation dont les lignes de force sont communiquées au Parlement.

Ce rapport contient les données suivantes :

1° le nombre d'injonctions de payer une amende administrative de roulage;

2° le nombre de demandes visant à faire rapporter l'injonction de payer ou à en réduire le montant;

3° le nombre de décisions de retrait de l'injonction de payer ou de réduction du montant de l'amende.

En aucun cas le rapport d'évaluation annuel ne peut contenir de données permettant l'identification des intéressés.

TITRE VI — Dispositions finales

Art. 16

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et elle s'applique aux infractions à la législation relative à la circulation routière qui ont été commises après son entrée en vigueur.

15 octobre 2003.

waarvan de krachtlijnen worden medegedeeld aan het Parlement.

Dit verslag omvat de volgende gegevens :

1° het aantal bevelen tot betaling van een administratieve verkeersboete;

2° het aantal verzoeken tot intrekking van het bevel tot betaling of tot vermindering van het bedrag ervan;

3° het aantal beslissingen tot intrekking van het bevel tot betaling of tot vermindering van het bedrag ervan.

Het jaarlijks evaluatierapport mag in geen geval gegevens bevatten die het mogelijk maken om de identiteit van de betrokkene te achterhalen.

TITEL VI — Slotbepalingen

Art. 16

Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum en is van toepassing op verkeers-overtredingen die na de inwerkingtreding werden gepleegd.

15 oktober 2003.

Didier RAMOUDT.